

תיווך לשינוי תפיסתי של כדור הארץ

ירון שור

תקציר

במאמר יש עיסוק בתהליך שינוי תפיסתי, שנעשה תוך שימוש בעקרונות הלמידה המתווכת של פוירשטיין. שיטת המחקר היא חקר מקרה של תהליך תיווך לשינוי תפיסתי של תלמידת כיתה ח' יוצאת אתיופיה. במחקר מתוארים שני ראיונות שהתקיימו עם התלמידה. בראיונות נעשה שימוש בתמונות של כדור הארץ והירח ובציורי התלמידה. בראיון הראשון, שיקפה התלמידה את תפיסתה הראשונית לגבי המושג "כדור הארץ", שמבחינתה מצוי בשמים, והיא לא ראתה אותו מעודה. הציור הראשון של התלמידה תואם את תפיסה 1 על פי שלבי ההתפתחות המושגית של כדור הארץ של נוסבוים. בראיון השני הצליחה התלמידה לשנות את תפיסתה ולשלב את עצמה בתוך כדור הארץ. הציור השלישי שציירה תואם את תפיסה 2, על פי שלבי נוסבוים. המחקר מנתח את תהליך התיווך שאפשר לתלמידה לשנות את תפיסתה לגבי כדור הארץ ולעבור מתפיסה 1 לתפיסה 2. במחקר מומחש הקושי של התלמידה לקשר בין הנלמד בכיתה לבין תפיסת עולמה, וכן מומחש תהליך התיווך שאפשר לה, למרות הקושי, להגיע לידי שינוי תפיסתי. שימוש מתווך במגוון שפות הוראה יכול לאפשר למורה להקשיב לקול הייחודי של תלמידה שבכיתתו. הקשבה זו היא הבסיס לחיפוש דרכים לתווך לתלמידה ולאפשר לה לחוות שינוי תפיסתי. המחקר מחזק את הצורך בשימוש בציורים ככלי ליצירת דו-שיח משמעותי עם לומדים.

תאריכים: שינוי מושגי, למידה מתווכת, שימוש בציורים של התלמידה, תיווך באמצעות צילומים